

• ❖ O MULO! ❖ •

Povídky o duchách zemřelých

• Sbíрка romských autorů •

Skvrna na šatech

Brigita Horváthová

Psal se rok 1977. V naší vesnici se jako každý rok v srpnu konala pouť. Měl jsem rád tu záplavu blikajících barevných světél, vůně linoucí se ze stánků s praženými oříšky a horkým punčem a pokřikování světských zvoucích na atrakce. Rodiče mě tam brávali jako dítě, ale i po letech jsem se vždycky těšil jako malý kluk. Tahle pouť mi ale navždy utkvěla v paměti a nikdy nezapomenu na její sebemenší detail. Potkal jsem tam totiž svou Ester.

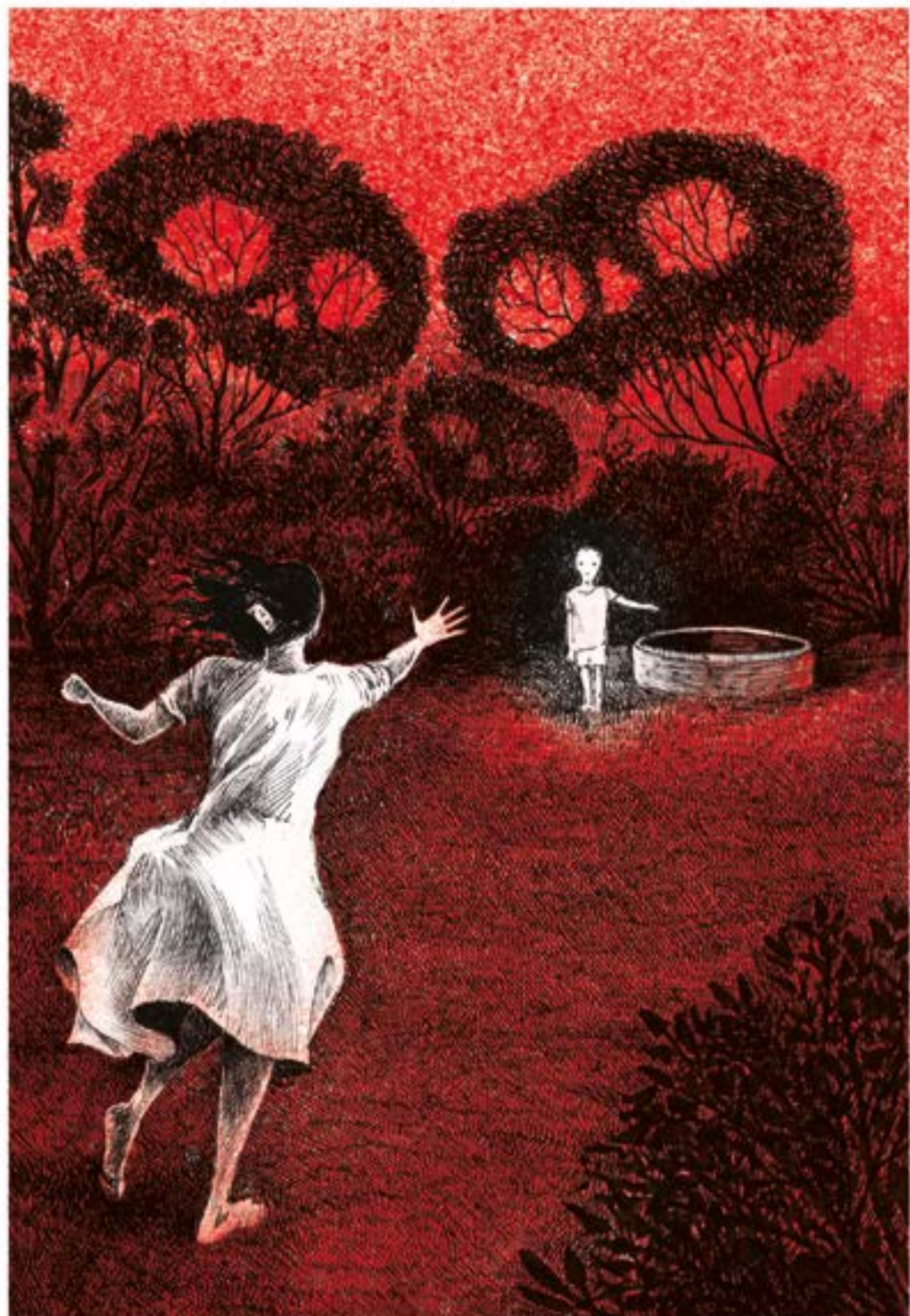
Když jsem ji uviděl poprvé, prodávala ve stánku cukrovou vatu. Byla jako zjevení z jiného světa. Její dlouhé vlasy měly barvu zlata, byla nádherně opálená a její čokoládově hnědé oči mě dočista očarovaly. Když se na mě podívala, měl jsem pocit, že se mi dívá přímo do srdce. Měl jsem ty oči stále před sebou a už jsem ze sváteční atmosféry kolem nedokázal vnímat nic jiného.

Zamiloval jsem se na první pohled. Všiml jsem si úsměvu, který vyslala mým směrem, a tak jsem si dodal odvahy a zeptal se, jak se jmenuje.

„Jsem Ester,“ odpověděla.

„Já jsem Kalman,“ řekl jsem poněkud rozpačitě a dlouze se na ni zadíval. Ester dělala, že si ničeho nevšimla, dál

Mrtvý, nebo živý

Ilona Ferková

Všichni Romové ze vsi věděli, že bratři Lajoš a Ďula se nebojí nikoho a ničeho. Ďula bydlel pod kopcem, a tak se mu říkávalo Dolejší, jeho bratrovi Lajošovi zase lidi neřekli jinak než Hořejší. K Hořejšímu se lidé zrovna nehrnuli, protože s ním nebyla taková legrace jako s jeho bratrem, mluvil pořád jenom o rvačkách. A kromě toho taky bydlel dál než Ďula. Společně občas vymlátili hospodu. Uměli to být pěkní prevíti.

Děda nám dětem jednou vyprávěl, že vždycky v červnu, když byla ve vedlejší vesnici pouť a večer zábava, tak se něco semlelo. Aby se tam člověk dostal, musel přes potok. Nebyl široký ani hluboký, ale když si člověk nechtěl namočit boty, musel ho s rozběhem přeskočit. A pak se ještě musel přejít takový malý lesíček a už byla ta ves vidět. Toho roku šel Lajoš na pouť a tancovačku jen se svou ženou Marjou.

Zeptal se Ďuly, jestli půjde taky, ale ten mu řekl, že nemůže. „Dyť víš, že žena čeká děcko a nemůžu ji nechat doma samotnou! Poslouchej, brácho, dobře se tam se ženou pobav a pěkně se zase vrať domů. Ne že se tam popereš! Posloucháš mě dobře? Já ti nemůžu utíkat na pomoc, dyť vidíš, že žena může dneska porodit, když to na ni přijde.“

Mulo, či na

Ilona Ferková

Savore Roma andal o gav džanenas, kaj ala duj phrala, o Lajošis the o Ďulas, na daranas ňisostar u ňikastar. O Ďulas bešelas tele tel o hedos u o Roma les vičinenas o Teluno. Leskre phraleske le Lajošiske na phendehas ňisar avreder ča o Upruno. O Roma narado phirnas ke leste, bo na sas ajso pherasuno sar leskro phral, ča pal o mariben vakerlas. U the dureder bešelas sar o Ďulas. Varekana so duj phrala vimarnas avri calo karčma. Sas oda duj živaňa.

O papus jekhvar amenge le čhavage vakerlas, kaj sakovar andro Junis andre aver gavoro sas odpustos u raŕi kheliben, ta sakovar pes vareso ačhila. Te džalas andre oda gav, kampelas tumenge te prechuťel e jarkica. Na sas but buchli aňi choruňi, ale te na kamelas te cindarel o kamašli andro paňi, ta kampelas mišto te prechuťel e jarka. Palis kampelas mek te denašel prekal o cikno vešoro u imar sas te dikhel aver gav. Ada berš džalas ča o Lajošis peskra romňaha la Marjaha pro odpustos the pro kheliben.

Phučla le Ďulastar, či džal tiž, ale ov leske phend'a, kaj našti džal. „Džanes, hoj e romňi užarel le čhavores u našti la mukhav korkora khere! Šun, phrala, dža šukares la romňaha odej the šukares pale khere. Ma ker odej ňisavo

mulové. Pratetička byla stará a velice moudrá ženská.

Vyslechla si, co jí maminka o těch duchách povykládala, a zamyslela se. Pak prohlásila: „Nebojte se, já pudu o půlnoci ven a zeptám se, co od vás chtěj.“

Druhý den ráno si zavolala moji maminku a řekla: „Už vím, proč vás mulové strašej! Choděj za váma každou noc, abyste vrátili ty schody. Ty mramorový sokly pocházej ze židovskýho hřbitova.“

Můj táta si hned zavolal ty mládence a vynadal jim: „Tohle se nikdy nesmí dělat!“

Kluci ty schody hned odnesli zpátky. Od toho dne k nám přestali duchové chodit a strašit nás.

Obsah

Předmluva	
Eva Danišová	5
Skvrna na šatech	
Brigita Horváthová	13
Pravda	
Judita Horváthová	22
Čačipen	
Judita Horváthová	28
Porušený slib	
Stanislava Miková	33
Il'la les pal o lav tele	
Stanislava Miková	42
Láska až za hrob	
Stanislava Ondová	52
Samodruhá	
Irena Eliášová	61
Já si vybral tebe	
Rena Horvátová	66
Parádna košiel'ka	
Daniela Obšasníková	75
Mrtvý, nebo živý?	
Ilona Ferková	83
Mulo, či na?	
Ilona Ferková	89

Posel mrtvých	
Nikola Beljajevová	94
Postrážim ti dieťa	
Mária Hušová	98
Nešťastná Ida	
Dana Hrušková	103
Čori Ida	
Dana Hrušková	106
Šepkajúce tetovanie	
Erika Godlová	109
Cizí mrtví	
Renata Kováčová	115
Nový dům	
Olga Fečová	118
O nevo kher	
Olga Fečová	120
Jak umřel můj táta	
Jan Horváth	125
Sar mułas miro dad	
Jan Horváth	127
Dětský smích	
Eva Danišová	129
Když s námi komunikují neživé bytosti	
Jana Hejkrlíková	134
Nezvedená holka	
Iveta Kokyová	137

E čhibakri čaj	
Iveta Kokyová	141
Bud' s Bohem, anebo pojd' se mnou...?	
Monika Duždová	144
Ačhuv Devleha, abo av manca...?	
Monika Duždová	150
Teta Emera	
Eva Kropiwnická	156
E Emera	
Eva Kropiwnická	158
Když smrt přichází	
Květoslava Podhradská	161
Ňiž pes oddžal pre aver svetos	
Květoslava Podhradská	166
Když z polic padají talíře	
Doslov Saši Uhlové	173